

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
Camp U – en by dækkende uddannelsesklynge i Vollsmose	2
Den uddannelsesparate familie	3
2. Forsøgsdesign.....	4
Det indholdsmæssige fundament	5
3. Formål med pilotprojektet "Den uddannelsesparate familie"	6
Forældesamarbejde som kodeord	6
4. Formålet med et pilotforløb knyttet op på ny fleksuddannelse i Odense	7
5. Målgruppen for "Den uddannelsesparate familie"	8
6. Succeskriterier for "Den uddannelsesparate familie"	8
Succeskriterierne i forhold til målgruppen	8
Succeskriterierne for metoder og organisation	8
7. Rammebeskrivelse af selve pilotprojektet.....	9
Visitation til projektet.....	9
Perspektiver.....	10
Mulige elementer i miljøet omkring projektet	10
Kompetencebevisets indhold.....	10
8. Involverede parter i pilotforløbet	11
9. Organisering af pilotforløbet "Den uddannelsesparate familie"	12
10. Perspektivering	12

1. Indledning

Den globale krise har ramt det regionale arbejdsmarked på Fyn hårdt. Også i Odense er ungdomsarbejdsløsheden i disse år et voksende problem, der direkte udfordrer uddannelsesinstitutionerne, arbejdsmarkedets parter, uddannelsesinstitutionerne og Odense Kommunes ellers velfungerende ungestrategi. Den negative udvikling betragtes af alle parter med udtalt bekymring, og derfor blev der afholdt et møde i Ministeriet for Børn og Undervisning den 13. juni, hvor et udkast til en kommende fleksuddannelse i Odense Kommune, nærmere bestemt i den nye uddannelsesklynge Camp U, blev diskuteret. Ministeriet var positive, og Odense Kommune blev sendt tilbage med den opgave at sammensætte et forslag til et pilotprojekt, der konkret kunne give nogle bud på hvorledes unge bedst visiteres til en kommende fleksuddannelse. Nærværende projektbeskrivelse "Den uddannelsesparate familie" søger at svare på dette spørgsmål.

Camp U – en by dækkende uddannelsesklynge i Vollsmose

Odense Kommune har igangsat en bred vifte af initiativer, der skal støtte udviklingen i Vollsmose ikke mindst erhvervs- og uddannelsesmæssigt. Kommunen har gjort bydelen, Vollsmose, til et centralt indsatsområde på trafik- og transportområdet (veje, letbanepanlægning etc.) med det formål at bryde bydelens relative isolation i forhold til resten af byen. Der er en række initiativer i gang på erhvervsområdet, og på uddannelsesområdet afprøver Odense kommune denne strategi:

At samle en række af byens forsknings- og uddannelsesinstitutioner omkring en fælles og tværgående indsats med henblik på at skabe konkrete uddannelsesmæssige succeser med tilknytning til bydelen.

Konkret handler dette om at skabe et nyt og udviklingsorienteret uddannelsesmiljø (en såkaldt uddannelsesklynge), hvor ungdomsuddannelse(r), ungdoms- og arbejdsmarkedsvejledning for unge i tæt samspil med forsknings- og udviklingsinstitutioner som Syddansk Universitet og University College Lillebælt. På forsøgsbasis udvikles nye uddannelses- og erhvervsstilbud til unge parallelt med, at disse initiativer følges tæt ved hjælp af områdespecialister og følgeforskning. Hensigten er således, at udvikle "tilbud der virker" til de unge samt:

- Via stram forsøgsplanlægning, -ledelse og -opfølgning at skaffe evidens for, at løsninger virker og respektive ikke-virker.
- Via milepælsevalueringer at justere og kurskorrigere forsøg.
- Via følgeforskning og vidensindsamling at opbygge en egentlig vidensbase om elementer, der kan styrke og kvalificere de erhvervs- og uddannelsesvalg, som de unge konfronteres med

Det samlede projekt ledes af en styregruppe med repræsentanter fra Odense Kommune, University College Lillebælt (UCL), Tietgenskolen og Syddansk Universitet (SDU). Projektet er lokaliseret på Vollsmose Allé 20 i den nyoprettede uddannelsesklynge Camp U.

Odense Kommune inddrager på Camp U de øvrige skoler i Odense Kommune og uddannelsesinstitutioner i byen – fra folkeskoler over ungdomsskoler til produktions- og erhvervsskole i et konkret "matrikelbaseret" uddannelsessamarbejde på tværs af niveauer og sektorer i det regionale uddannelsessystem. Hensigten er at skabe synergieffekter, som institutionerne efterfølgende kan hjemtage i form af: forbedret kompetenceudvikling, forbedret vejledning, fælles udviklingsarbejde etc. – herunder støtte fra forsknings- og udviklingsbaserede institutioner som UCL og SDU.

Den uddannelsesparate familie

Odense Kommune har tidligere henvendt sig til Ministeriet for Børn og Undervisning med en beskrivelse af et pilotforsøg med en decideret fleksuddannelse. På mødet afholdt den 13. juni 2012 deltog fra ministeriet Lars Mortensen, direktør for Afdelingen Ungdoms- og Voksenuddannelse, Per Bredholt Frederiksen, chefkonsulent for Tværgående Uddannelsesudvikling, Signe Tychsen Phillip, kontorchef for Tværgående Uddannelsesudvikling, og fra Odense Kommune deltog Leif Hansen, Stabschef, Nanna Muusmann, projektleder for Camp U, Jørgen Peter Holst, sekretariatschef i Social- og arbejdsmarkedsforvaltningen, John Vilhelmsen, centerleder ved UUO og fra UCL deltog Keld Vorup.

Konklusionen på mødet blev, at ministeriet var positivt i forhold til det odenseanske projekt, og drøftelsen endte ud med, at ministeriet udtrykte et ønske om mere konkret viden om specifikt to områder: visitation og brobygning.

Formålet med denne henvendelse er at opnå ministeriets tilladelse – og økonomiske opbakning – til at igangsætte et pilotprojekt med arbejdstitlen "Den uddannelsesparate familie".

Pilotprojektet er målrettet de ca. 60 unge i hele Odense, som på nuværende tidspunkt, med UU-terminologi, befinder sig i en u hensigtsmæssig uddannelsessituation. De unge er ikke i stand til - personligt og/eller med de eksisterende værktøjer - at gå direkte i gang med en ungdomsuddannelse eller et erhvervsarbejde. Med en Camp U-indgang for denne gruppe, imødekommer vi en éntydig visitation samt følgende fire dagsordner:

- 1) En ungedagsorden som i denne forbindelse handler om, at Vollsmose har en høj koncentration af børn og unge og en relativ høj repræsentation af målgruppen for en kommende fleksuddannelse. At skabe et videns- og udviklingsbaseret ungemiljø i denne bydel, er en del af at udvikle ungemiljøer i Odense Kommune.
- 2) Den faglige dagsorden, er en stram og systematisk forsøgsplanlægning, -ledelse og -opfølgning samt forsøg på at skaffe evidens for, at løsninger virker og respektive ikke-virker styrkes ved en samlet fysisk indgang og placering til et pilotforløb, hvor alle interesserede aktører kan deltage.
- 3) Den bystrategiske dagsorden om at placere uddannelsesaktiviteter i bydelen, Vollsmose, for at åbne bydelen mod resten af byen og samtidig styrke byens nye uddannelsesklynge Camp U, hvor alle aktører kan indgå på lige vilkår.
- 4) Udvikling af nye pædagogiske metoder der tilgodeser restgruppen, der alt andet lige har sværere ved at komme i gang med og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Initiativet er det første blandt flere, som er i støbeskeen. Det har meget høj prioritet, da bydelens unge dels er hårdt ramt af krisen og dels – for manges vedkommende – i forvejen har svært ved at finde sig til rette i det traditionelle ungdomsuddannelsesmønster. Det vil således tjene adskillige formål at placere et pilotprojekt netop i denne bydel.

2. Forsøgsdesign

Det metodiske fundament:

1. At det inddrager erhvervsliv, brugere og uddannelseskyndige i lokalområdet samt fra ungdoms- og erhvervsuddannelserne, ungdomsskolerne samt Ungdommens Uddannelsesvejledning i Odense
2. At det lokaliseres i Vollsmose således, at unge kan gøre brug af uddannelseselementer fra de eksisterende ungdoms- og erhvervsuddannelser
3. At de unge visiteres til forløbet gennem Ungdommens Uddannelsesvejledning Odense (UUO)
4. At forsøget udstrækkes over minimum 1 år således, at der kan skaffes belæg for effekterne af det – og dets enkelte elementer. Der opereres med årlige milepæle og afrapportering.
5. Indholdsmæssigt tilrettelægges pilotforsøget i tæt dialog mellem uddannelsesforskere, områdespecialister, kommunen og ministeriet.
6. Forsøget overvåges tæt således, at der – så vidt muligt – knyttes forskning til forsøget som helhed samt specifikt på de metoder, der anvendes i forhold til visitation og brobygning.

Det pædagogiske fundament:

Danmarks Statistik har i september 2012 offentliggjort en statistik, der fortæller, at af de elever som afsluttede grundskolen på en fri grundskole i 2006, er 87 pct. fem år senere i gang med eller har fuldført en uddannelse. Tilsvarende er 81 pct. af de elever, som afsluttede grundskolen på en folkeskole, fem år efter i gang med eller har fuldført en efterfølgende uddannelse. Noget kunne altså tyde på, at de frie skolers pædagogik, har større succes med at gøre unge parat til en ungdomsuddannelse. Her er det interessant at se på, hvilke grunde der kan være til det.

Den tyske professor Dietrich Benner siger, at vi i dag ikke kan nøjes med kunstige skoler for livet som supplement til livets skole, men at det er nødvendigt at udvikle en innovativ pædagogik, der på kunstig eller pædagogisk vis kan genskabe, hvad der i samfundslivet er eroderet – ikke som virkelighed, men som dannelsesbaggrund. Her tror vi på, at de frie skolers pædagogik kan være med til at genskabe de naturlige fællesskaber – gennem studiekredse, heldagsskole, fælles mad og måltidskultur osv. – som ikke længere findes i virkeligheden (i bedste fald er under pres), og få del i deres pædagogiske gratisværdier. Det hedder med en fagterm "at have en propædeutisk funktion" – at virke læringsforberedende.

For det andet er der det undervisende samvær, hvor man lærer det, der skal læres. Og det bliver ikke til kedelig eller abstrakt undervisning, fordi det har det gensidigt opdragende som fundament. Det svarer til folkeoplysningen eller den folkelige oplysning, og her kan de frie skoler hente ekstra energi ved særlige profiler, linjer og værdigrundlag. Det er her, kvalifikationer bliver til kompetencer, viden til kunnen.

Endelig er der det vejledende samvær. Det er her, der arbejdes med det, vi ikke ved, at vi ved (innovation) – den ukendte fremtid, som der skal uddannes til. – Og det foregår i de frie skolers fællesskaber ikke kun efter aftalt tid og sted, men når der er brug for det. – Her møder vi den demokratiske dannelse.

Den uforpligtethed der, med Zygmunt Baumans ord, præger det moderne hverdagsliv, udtones med de frie skolers pædagogik. Her skabes et forpligtende fællesskab. De er ikke nødvendigvis trygge i sig selv men giver rum for, at man får mod til at gå det utrygge eller ukendte i møde. På efterskolen for eksempel, er alle livets dimensioner tilstede på nærværende og forpligtende vis, i modsætning til det moderne hverdagsliv, hvor de er spredt eller simpelthen gået tabt.

Projektforløbet skal derfor skabe mulighed for at afprøve og afdække værdien af både en anderledes ramme for undervisningen, og anderledes sociale forankringspunkter.

Der skal afprøves og dannes erfaringer for, hvordan en indsigtfuld sparringspartner i forhold til de unge og deres familier kan skabe brobygning til virksomhedspraktikker, fritidsaktiviteter og støttebehov i dagligdagen. Endvidere afprøves og drages erfaringer i forhold til et udvidet skole/hjem samarbejde målrettet forældre, eller en for den unge betydningsfuld person i nær relation. På denne måde bæres viden om uddannelsesvalg ind i familien og utraditionelle uddannelsesvalg ikke kun får værdi for den unge men også for forældrene/ betydningsfulde personer i nære relationer til den unge.

Hvis vi som samfund skal skabe vækst og social sammenhængskraft, som Globaliseringsrådet har efterlyst, så er det nødvendigt at undersøge og formidle viden. Med denne viden bliver vi bedre til at tilrettelægge både de sociale og de undervisningsmæssige rammer, så flest mulige opnår læringsmod og potentielt giver sig i kast med en ungdomsuddannelse.

Det indholdsmæssige fundament:

I 2010 besluttede ministeriet, at alle elever, der forlader grundskolen, skal vurderes m.h.t., om de er uddannelsesparate, eller om de ikke er uddannelsesparate. Det er vigtigt, at eleverne er bevidste om vurderingen, og at eleverne allerede i 8. og 9. klasse er aktive medspillere i processen.

Det er endvidere særdeles vigtigt, at forældrene er bevidste om vurderingen, og at de er aktive medspillere i processen, der fører til at deres barn bliver uddannelsesparat.

Derfor har UU-Odense i samarbejde med UC Lillebælt, ungdomsuddannelserne og grundskolerne i Odense Kommune udarbejdet en idé-/materialebank og et online redskab til forældresamarbejde og uddannelsesparathed. Ideerne og redskabet kan enten bruges som elementer på forældremøder, eller som et længerevarende forløb for hele den engagerede familie, det støtter om deres barns uddannelse og forberedelse til ungdomsuddannelse.

Målet med redskabet er, at forældrene bliver bevidste og får en mere nuanceret forståelse af begrebet "uddannelsesparathed". En målsætning er også, at forældrene både diskuterer begrebet med den unge og med andre forældre. Resultatet af denne øgede refleksivitet giver efterfølgende forældrene større mulighed for at indgå aktivt i arbejdet med udviklingen af deres barns uddannelsesparathed.

3. Formål med pilotprojektet "Den uddannelsesparate familie"

Formålet med pilotprojektet er at tilvejebringe information om tre ting:

- Best practice i forhold til visitation af unge til ungdomsuddannelserne.
- Brobygning til ungdomsuddannelserne, der betyder, at den unge bringes i stand til at udføre tilbuddet og få personlig og faglig udbytte af forløbet.
- Hvorvidt en helhedsorienteret indsats omkring familien har betydning for den unges uddannelsesparathed og på sigt gennemførelse af en ungdomsuddannelse.

Pilotprojektet skal ses som et svar på ministeriets forespørgsel om yderligere information om visitation og brobygning i forhold til en kommende fleksuddannelse.

Forældresamarbejde som kodeord

Det har længe været kendt, at forældre udgør en vigtig ressource i forhold til deres barns læring. Forskning tyder på, at indtil barnet er i 16 års alderen, er det, forældrene gør i hjemmet vigtigere for læringen, end det man gør i skolerne (Nordahl 2008, Desforges 2003). Derfor er et godt samarbejde mellem hjem og skole essentielt for elevernes læringsudbytte. Både Odense Kommune og University College Lillebælt har gode erfaringer og stærke traditioner for forskning inden for området forældresamarbejde. Det nævnes i Odense kommunes Ungestrategi som et særligt indsatsområde, ligesom det er et specifikt tema i Camp U samarbejdet. Forældresamarbejdet er måske endda i særlig grad for Vollsmose vigtigt, fordi store beslutninger såsom uddannelsesvalg ofte er et familieanliggende i de etniske minoritetsfamilier. Her præger den kollektivistiske familiestruktur beslutningsprocessen (Multikulturel vejledning, 2002). Ligeledes konkluderer en nylig afrapportering fra "Projekt gadeplan" til Ministeriet for By, bolig og landdistrikter at: "Vi har erfaret, at jo yngre vi får deltagerne ind, jo mere kan vi rykke dem, og at jo mere forældreopbakning vi kan mobilisere, jo mere rykker de unge sig." (Fritekstskema til afrapportering om helhedsorienteret gadeplansindsats til MBBL, 2012)

Strukturen kan og bliver udfordret i mødet med det danske samfund, som i højere grad er præget af individualisering. Det er derfor helt afgørende for den unges mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse, at familien kender og har fuld tillid til det uddannelsesforløb, den unge er i gang med (Familiesamarbejdet i erhvervsrettede uddannelser, Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration 2010).

Derfor er Odense Kommune og de tilknyttede parter i forløbet opmærksomme på følgende parametre, som den nyeste forskning (Det gode skole-hjem-samarbejde med forældre i udsatte positioner - Erfaringer fra seks skoler med stærk praksis, Danmarks Evalueringsinstitut, 2012) inden for området peger på:

- Forløbet skal have et højt fagligt niveau.
- Resultater, billeder og tests synliggøres.
- Forældresamarbejdet skal være differentieret og baseret på en AI-tilgang.

4. Formålet med et pilotforløb knyttet op på ny fleksuddannelse i Odense

Til selve pilotforløbet knytter sig en række formål, som ikke mindst drejer sig om at indsamle viden, erfaringer og herunder at afdække både de unges behov samt at skaffe korrespondance mellem disse og samfundets og erhvervslivets aktuelle behov.

Dertil kommer ønsket om at skabe den fornødne kompetenceudvikling for uddannelsesaktører, lærere, vejledere og undervisere samt om at opkvalificere deres samarbejde på tværs.

I en pilot- og udviklingsfase ønsker vi at arbejde med følgende tiltag:

- At opfordre uddannelsesinstitutionerne i Odense til at konkretisere samarbejdet og teste bæredygtigheden af dette gennem et formelt samarbejde om fleksuddannelsen. Institutionerne skal således ikke blot afprøve deres evne til at arbejde på tværs i almindelighed. De skal udfordres på deres fleksibilitet, kreativitet og "syn" på unges muligheder, ressourcer og på deres omstillingsparathed i forhold til unges uddannelsesplaner og mobilitet fra det ene modul til det næste med mindst mulig ventetid eller uhensigtsmæssige ophold.
- At systematisere metodeudvikling og afprøve nye indfaldsvinkler og arbejdsmåder inden for tilrettelæggelse af såvel forløb som undervisning. Arbejdsområder er bl.a. selve tilgangen til unge, relationer og ungemiljøer, unges motivation, fokus på den enkeltes forudsætninger og muligheder. Derudover vægtes et trygt og givtigt uddannelsesmiljø og uddannelsesaktørernes fokus på at justere efter målgruppens behov. Et særligt fokuspunkt vil være spørgsmålet om, hvordan der skabes bedre korrespondance til det øvrige uddannelsessystem og til arbejdsmarkedet.
- At udvikle en form for uddannelsesrettelæggelse, hvor den enkelte unge i hele sit uddannelsesforløb bevarer en tilknytning til et ungefællesskab/klasse/hold/ungemiljø. Det er antagelsen, at dette vil styrke og motivere den unge og sikre mulighed for nære relationer og faste tilhørsforhold. Erfaringer fra erhvervsuddannelser tyder på, at unge i høj grad efterspørger en tilknytning i hele uddannelsesforløbet. Her vil Camp U i Vollsmose udgøre et vigtigt miljømæssigt omdrejnings- og ankerpunkt for forsøget. Camp U er en nyoprettet uddannelsesklynge og et nyt ungecenter/ungemiljø i Vollsmose Centrum, der skal fungere som et udviklingsrum for etablering af et bæredygtigt ungemiljø. CAMP U vil fungere som pilotforsøgets faste base.
- At øge erhvervslivets deltagelse i uddannelsesrettelæggelsen således at afstanden mellem den enkelte unge og det lokale og regionale erhvervsliv mindskes, så uddannelsesaktørerne i stigende grad kan orientere sig mod erhvervslivets aktuelle behov for kompetencer og ressourcer.
- At etablere systematisk indsamling og anvendelse af erfaringer og viden om, hvilke uddannelsesmoduler og arbejdsmåder, der kan anvendes til hvilke mål/behov, delmål og ungesegmenter. Dette indbefatter en vidensdeling af de erfaringer og den viden, der allerede foreligger, inden pilotforløbet etableres.
- At vurdere, hvilke snitflader der er mellem EGU, produktionsskole og produktionsskolebaseret lærlingeuddannelse samt at sætte disse vurderinger i spil.
- At der – jf. indledningen – etableres en bred følgeforskning med henblik på at skabe evidens omkring forsøgets resultater.

5. Målgruppen for "Den uddannelsesparate familie"

Målgruppen er unge, der ikke af egen drift bringer sig i position til at gennemføre en ungdomsuddannelse. Disse unge befinder sig ofte i en situation, hvor de er færdige med deres skolegang efter 9. eller 10. klasse, de er på kontanthjælp, faldet fra en ungdomsuddannelse – frivilligt eller ufrivilligt, eller står af andre årsager uden uddannelse eller arbejde. Målgruppen er unge mellem 15 og 25 år og deres forældre (eller andre nærtstående personer, der kan støtte den unges uddannelsesforløb).

Vi vælger at beskrive målgruppen som sammensat af to segmenter, som er udvalgt i forhold til den overordnede målsætning, der handler om at tilvejebringe viden omkring visitation og brobygning. Her er udgangspunktet at undersøge, hvordan vi tilbyder de bedst mulige forløb, og om det er meningsfyldt at skræddersy særlige forløb eller særlige elementer i forhold til de to segment.

De to segmenter defineres således:

- Unge fra uddannelsesfremmede hjem
- Unge som mangler grundlæggende faglige færdigheder svarende til folkeskolens afgangsprøve

Det bør bemærkes, at vi har valgt ikke at definere etniske minoritetsunge som et selvstændigt segment. Vi mener, at de to segmenter i realiteten allerede inkluderer de problemer, som også findes blandt etniske minoritetsunge, der har svært ved at finde vej ind i uddannelsessystemet.

6. Succeskriterier for "Den uddannelsesparate familie"

Succeskriterierne i forhold til målgruppen er:

- At nå et volumen på minimum 60 elever per år, så vi kan få erfaringer med en vis tyngde til en permanent og bæredygtig fleksuddannelse.
- At 90 % af eleverne gennemfører med et uddannelsesbevis og/eller dokumenterbare meritter til videre uddannelse.
- At 90 % af eleverne gennem uddannelsen får styrket deres realkompetencer og påbegynder enten en ungdomsuddannelse eller finder et job.

Succeskriterierne for metoder og organisation:

- Efter endt pilotprojekt indgås en formel samarbejdsaftale om fleksuddannelse i Vollsmose. Der honorerer de angivne uddannelses- og aktivitetsmål. Således skabes et forpligtende samarbejde mellem aktørerne, der udfordrer fagligheder og udvikler smidige institutioner og uddannelses tilbud.
- At finde en organisering, der gør det muligt at agere på tværs mellem uddannelses- og vejledningsmiljøer og forskning samt at styrke netværkene mellem disse.
- At pilotprojektet dokumenteres gennemgribende ved hjælp af kvalificeret følgeforskning.

7. Rammebeskrivelse af selve pilotprojektet

”Den uddannelsesparate familie” tilbyder grundlæggende et individuelt tilrettelagt forløb med tæt voksenkontakt fra a til z. Grundtanken består i at arbejde med familien som helhed i forhold til at give den unge den bedst mulige opbakning til uddannelsen.

Fælles elementer for elevernes forløb er:

- UUO fungerer som indgang til forløbet og foretager visitationsarbejdet i forhold til ansøgerne.
- Efter optagelsen afvikles et fælles matrikelbaseret introduktionsforløb for deltagerne ved CAMP U.
- UU-vejleder er med i målgruppevurdering, visitationsarbejdet og udslusningen.
- Realkompetenceafklaring foregår 3 gange, i begyndelsen, undervejs og mod slutningen.
- Alle elever får en personlig og gennemgående vejleder.
- Individuel uddannelsesplan tilrettelægges.
- Alle elever tilknyttes et hold af andre unge under hele forløbet.
- Alle elever får et kompetencebevis, som er ens i sin form men individuelt i indhold.

Visitation til projektet:

Til brug for vurdering af uddannelsesparathed hos elever, der afslutter grundskolen og går videre i en ungdomsuddannelse, har en arbejdsgruppe i Odense bestående af UCL, UUO, ungdomsuddannelserne og grundskolerne udviklet et dialogværktøj. Dialogværktøjet indeholder flg. Elementer:

- Et IT baseret dialogværktøj.
- En idebank til afvikling af forældremøder.
- Styrkekort til afdækning af kompetencer.

Det er vigtigt at understrege, at det udviklede dialogredskab er tænkt som et procesværktøj som eleverne skal stifte bekendtskab med så tidligt som muligt i 8. klasse, og dernæst følge eleven gennem dennes vej til valg af ungdomsuddannelse.

Vi forestiller os, at denne vejlednings- og erkendelsesproces danner grundlag for et oplyst og kvalificeret valg af ungdomsuddannelse. Det er således UUO, der i samarbejde med primært grundskolerne, der vurderer elevens uddannelsesparathed.

UUO, University College Lillebælt samt de øvrige parter i arbejdsgruppen har opstillet en række punkter, som de ovennævnte redskaber skal leve op til:

- Skal lægge op til dialog mellem lærere/vejledere/voksne og den unge.
- Skal indfange kompetencer der vises udenfor skoleregion fx i foreninger eller i fritidsjob.
- Skal bevidstgøre forældrene om begrebet ’uddannelsesparathed’ og deres opgaver i den forbindelse.
- Der skal forefindes visualiserede materialer.
- Der skal udformes vejledninger til brugen af redskaberne.
- Skal kunne bruges ved besøg på ungdomsuddannelser og i praktik – skal indfange ung-til-ung- tænkningen.

Perspektiver

Den unge og dennes forældre udvikler ved hjælp af redskabet en forståelse for, hvad det vil sige at være uddannelsesparat samt få redskaber til at arbejde med udviklingen af denne.

Redskabet er bevidst udviklet, så man undgår at foretage vurderinger, der giver et bud på, om den unge er uddannelsesparat eller ej. Det må bero på den professionelle vejleders vurdering. Redskaberne er udelukkende med til at kvalificere vurderingen. Redskabets primære opgave at UUO-vejlederen hermed får et værktøj, der inddrager eleven i arbejdet med vurderingen, så man kan etablere ligeværdige relationer, og derved undgå at uddannelsesparathedsvurderingen bliver opfattet som et overgreb. Samtidig er forhåbningen, at redskaberne kan medvirke til, at forældrene får større forståelse for, hvad uddannelsesparathed vil sige, og man derved kan undgå nogle af de problemstillinger, der opstår, når forældre er uenige med vejlederens vurdering. Dialogredskabet er udførligt beskrevet og kan anvendes fra dette link: www.uddannelsesparathed.net.

Mulige elementer i miljøet omkring projektet:

- En fælles base hvor de unge modtages i hold/klasser med engagerede lære/vejleder/underviserteams, der følger eleverne i hele forløbet (jf. ovenstående om introduktionsforløbet).
- Attraktive omgivelser i Camp U, som er fælles base, hvor det er rart at være og hvor der er mulighed for at blive efter skoletid.
- Elevråd eller anden involverende struktur, hvor eleverne får mulighed for at planlægge sociale arrangementer, fest, ture og lignende.
- Mulighed for forældrearrangementer som styrker opbakning til uddannelsesforløbet.
- Attraktive omgivelser og miljøer som tager godt imod eleverne ude på de enkelte uddannelsesinstitutioner.

Kompetencebevisets indhold:

- Realkompetencevurdering på faglige, sociale og personlige kompetencer.
- Fagligt bevis inklusiv særskilte fag-, niveau-, og uddannelsesbeviser.
- Bevis for meritter.
- Beskrivelse af elementer i uddannelsen samt forløbets sammenhæng.
- Konklusion på hvilke muligheder elever har ved udslusning, underskrevet af UUO-vejleder, elevens vejleder og elev.

De uddannelsesansvarlige påtager sig at eksperimentere og systematisere erfaringer inden for:

- Introforløbets indhold, form, længde, målgruppen, segment- og aldersforskelle
- Vejledning: Hvor ofte, hvor, form: individuel, gruppe, IT-baseret mv.?
- Undervisningselementer: Individuel undervisning, hold/klasseundervisning, faste timeplaner eller fleksible timeplaner?
- Ungemiljøer: Frekvensen for hvor ofte holdet/klassen mødes, hvor holdet/mødes, forskellige steder, samme sted, formen for holdets møder og hvad de mødes om, styringen af ungemiljøet, vejlederrollen og ungeindflydelse, relationer mellem unge og voksne, relationerne unge imellem.
- Tilknytning til en institution eller lign. fx: Camp U, Behandlingscenter Odense, virksomhed, psykolog.
- Trykke og sammenhængende overlap i situationer med skift mellem uddannelsesudbyder, opholdssted under undervisning, lærer mv.

8. Involverede parter i pilotforløbet

CAMP U er som part den overordnede uddannelsesansvarlige dvs. ansvarlig over for ministeriet, deltagerne, partnerskabsinstitutionerne og Odense Kommune. Opgaven som uddannelsesansvarlig kan i et vist omfang uddelegeres til andre ungdomsuddannelsesinstitutioner. Bag CAMP U står Odenses Uddannelsesforum, som består af den øverste ledelse i ungdoms- og erhvervsuddannelserne, rådmændene for Børn og Unge og Social og Arbejdsmarked samt relevante fagchefer i Odense Kommune.

Uddannelsesforum er grundlæggende dialogpartner og rådgiver for Odense Byråd og politiske udvalg om ungeindsatserne. Det arbejder for at skabe en sammenhængende strategisk ramme for fælles og koordinerede beslutninger og indsatser på ungeområdet, så alle aktører har mulighed for at trække på samme hammel.

Aktiviteterne i Uddannelsesforum skal bl.a. sikre, at de samlede ressourcer og kompetencer anvendes bedst muligt – fx ved at skabe en ramme og retning for et konkret samarbejde i praksis og skabe bevågenhed og kendskab til ungeindsatserne i medier og hos beslutningstagere.

Uddannelsesforum vil spille en central rolle for pilotforsøget som høringsforum.

Foruden aktørerne i Uddannelsesforum og altså også de kommunale aktører, såsom ungdomsskoler og beskæftigelsesindsatser, vil AMU og erhvervslivet indgå som aktive parter i forbindelse med pilotforsøget.

I øjeblikket kan pilotforløbet indeholde uddannelseselementer fra: Syddansk Erhvervsskole (SDE), Tietgenskolen, SOSU, Kold College, Landbrugsskolen, VUC, byens gymnasier, oplysningsforbund, ungdomsskolerne i Odense, Elsesminde Odense Produktions-Højskole, AMU og Behandlingscenter Odense.

Hertil kommer beskæftigelsesindsatser, foreninger samt højskoler.

Udviklingsområdet i øjeblikket er virksomhederne i nærheden af Odense, hvor vi vil undersøge og eksperimentere med i hvor høj grad og med hvilken kvalitet, virksomheder kan bidrage til de unges uddannelse.

På rådgivningsplan ønsker vi desuden at inddrage de faglige organisationer og Erhverv Fyn, Ollerup Højskole og Det nationale videncenter for frie skoler.

Camp U bliver pilotforsøgets base organisatorisk og ved indtag af elever, og skal sikre rammerne for både ungdomsmiljøet for eleverne og samarbejdet mellem de mange uddannelsesaktører, som er knyttet til Camp U i partnerskaber og løsere samarbejdsrelationer. UCL vil med sin tilstedeværelse i Camp U være tæt opfølgende i forhold til forskning, systematisering, formidling og faglig opkvalificering. Camp U arbejder desuden tæt sammen med den nye erhvervsklynge i Vollsmose Centrum samt kultur- og foreningslivet der.

Der skal sammensættes et team af ansvarlige, lærere, vejledere og andre, som varetager forløbet. Teamet kan meget vel sammensættes af personer fra forskellige ungdomsskoler, produktionsskolen og ungdomsuddannelserne.

9. Organisering af pilotforløbet "Den uddannelsesparate familie"

Grundprincipper for organiseringen, som senere skal uddybes med formelle samarbejdsaftaler:

1. Styregruppen for CAMP U-projektet nedsætter en arbejdsgruppe, der skal lede og organisere pilotprojektet, og sikre at forsøget lever op til ministeriets – og lovgivningens – krav. Der udpeges endvidere en forsøgsleder, der skal besidde de fornødne faglige, pædagogiske og ledelsesmæssige kvalifikationer til at lede forsøget.
2. Ansvar for den udviklingsmæssige og forskningsmæssige dimension i pilotforsøget er placeret hos de primære parter (henholdsvis UCL og SDU), mens arbejdet gennemføres med reference til styregruppen for det samlede CAMP U.
3. Ansvar for driften af selve uddannelsen placeres hos Camp U, der som ny uddannelsesklynge er vært for forløbet.
4. Det rette faglige team sammensættes af personer fra de forskellige skoler og institutioner.
5. Der etableres i øvrigt en følgegruppe, som sikrer, at erhvervslivets parter og Uddannelsesforum kan følge med i forsøgsforløbet.

10. Perspektivering

Der er betydelige perspektiver i at tænke "uddannelse-på-tværs" netop i et område som Vollsmose. Med sine rundt regnet 80 forskellige nationaliteter repræsenterer området den ultimative udfordring i forhold til tanken om en revitalisering af netop den – demokratisk anlagte - nordiske skole.

Derfor er der brug for kontrollerede forsøg i områder som dette, og videnscentre – fx et videnscenter for ungemiljø – som kan gøre andet og mere end en ren akademisk forskel.

Samtidig har uddannelsessystemet behov for at gå nye veje. Adskillelsen mellem forskning og udvikling og mellem niveauerne i uddannelsessystemet er ofte en barriere, som er svær at nedbryde. Også på dette felt byder CAMP U ind med nytænkning, som også fordrer samarbejde og i langt mindre grad sektortænkning.